

LHV TÄIENDAV PENSIONIFOND

TINGIMUSED

Kehtivad alates 13. juunist 2017. a.

---

1. Üldsätted

Käesolev dokument (edaspidi "**Tingimused**") sätestab LHV Täiendava Pensionifondi tegevuse alused ning osakuomanike suhted fondivalitsejaga. LHV Täiendav Pensionifond on täiendava kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Tingimused on koostatud kooskõlas õigusaktide sätetega. Tingimuste ja õigusaktide sätete vastuolu korral kohaldatakse õigusaktides sätestatud. Kui Tingimuste sätted on omavahel vastuolus või Tingimused sisaldavad eksitavaid sätteid, siis tõlgendatakse nimetatud sätteid pensionifondi osakuomanike parimate huvide kohaselt.

2. Fondi nimetus, fondivalitseja ja deponoorium

Pensionifondi nimetus on LHV Täiendav Pensionifond (edaspidi "**Fond**"). Fondi asukohaks on Fondivalitseja asukoht. Fondi majandusaasta on 1. jaanuar kuni 31. detsember. Fondi valitsejaks fondivalitsejaks (edaspidi "**Fondivalitseja**") on AS LHV Varahaldus, registrikood 10572453, asukoht Tartu mnt. 2, Tallinn 10145, Eesti Vabariik. Fondi moodustamise otsus on vastu võetud 12. aprillil 2001. a. Fondivalitseja nõukogu poolt. Fondi deponoorium (edaspidi "**Pank**") on AS SEB Pank, asukoht Tallinn.

3. Fondi tegevus ja investeerimispoliitika

Fondi tegevuse eesmärk

Fondi tegevuse eesmärk on täiendava sissetuleku võimaldamine Fondi osakuomanikele (edaspidi "**Osakuomanik**") pärast nende pensionile jäämist. Fondi investeerimistegevuse eesmärk on riski hajutamise põhimõttel Fondi vara väärtuse pikaajaline kasvatamine, mis saavutatakse investeerides erinevatesse globaalsetesse instrumentidesse. Fondi vara investeerib Fondivalitseja. Fondivalitseja ei garanteeri Osakuomanikele Fondi tehtud investeringu tulusust.

Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiibid

Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on Osakuomanike kapitalipaigutuse väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine. Fondi vara investeerimisel lähtutakse Fondi tegevuse eesmärgist, Osakuomanike huvidest, headest tavadest ning õigusaktides ja Tingimustes sätestatud piirangutest. Maksimaalse kasvu tagamiseks hoitakse aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide osakaalu 75% lähedal Fondi aktive turuväärtusest. Juhul, kui Fondivalitseja peab mõistlikuks Osakuomanike huvides hoida aktsiate ja aktsiatesse investeerivate fondide osakaalu madalamal, võib selliste investeringute osakaal olla oluliselt alla 75%.

Investeringud eri liiki varadesse ja spetsialiseerumine

Fondivalitseja rakendab Fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades Fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib Fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi deponooriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu Fondi aktive turuväärtusest (edaspidi Fondi vara turuväärtusest) hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik Fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks.

Erinevate varade, emitentide, regioonide või majandusharude omavahelised osakaalud Fondi varas otsustab Fondivalitseja, järgides seejuures kehtivaid investeerimispiiranguid ning Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiipe.

Pikaajalise tootluse tõstmiseks investeeritakse oluline osa Fondi varast aktsiatesse. Lühiajalise stabiilsuse tagamiseks investeeritakse osa Fondi varast võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse ja fikseeritud kasvukuga instrumentidesse. Fondivalitseja ei ole Fondi vara investeerimisel spetsialiseerunud majandusharude või

piirkondade järgi. Fondi investeringud võivad olla nomineeritud erinevates valuutades arvestades õigusaktidest ja Tingimustest tulenevaid piiranguid.

4. Investeeringupiirangud

- 4.1. Fondi vara võib investeerida:
  - 4.1.1. aktsiatesse või muudesse samaväärsetesse kaubeldavatesse õigustesse;
  - 4.1.2. võlakirjadesse, vahetusvõlakirjadesse või muudesse emiteeritud ja kaubeldavatesse võlakohustustesse;
  - 4.1.3. märkimisõigustesse või muudesse kaubeldavatesse õigustesse, mis annavad õiguse omandada punktides 4.1.1-4.1.2 nimetatud väärtpabereid;
  - 4.1.4. investeerimisfondi aktsiatesse ja osakutesse;
  - 4.1.5. emiteeritud võlakohustustesse tähtajaga kuni üks aasta, millega tavaliselt kaubeldakse rahaturul (rahaturuinstrumentidesse);
  - 4.1.6. tuletisinstrumentidesse;
  - 4.1.7. kaubeldavatesse väärtpaberi hoidmistunnistustesse;
  - 4.1.8. krediidasutuste hoiustesse;
  - 4.1.9. väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või mille hind sõltub väärismetallist;
  - 4.1.10. kinnisasjadesse.
- 4.2. Fondi vara võib investeerida aktsiatesse kuni 95% ulatuses Fondi vara turuväärtusest. Aktsiatesse tehtud investeringuks loetakse ka investeringuid aktsiatesse investeerivatesse investeerimisfondidesse ja indeksaktsiatesse.
- 4.3. Fondi vara võib kuni 100% ulatuses Fondi vara turuväärtusest investeerida väärtpaberitesse (väärtpaber on Tingimuste tähenduses punktides 4.1.1-4.1.3, 4.1.5 ja 4.1.7 nimetatud väärtpaber), mis on vabalt võõrandatavad ja vastavad vähemalt ühele järgmistest tingimustest:
  - 4.3.1. väärtpaberitega kaubeldakse Eesti, Euroopa Majanduspiirkonna (EEA) lepinguriigi¹ (edaspidi Lepinguriik), Ameerika Ühendriikide, Šveitsi, Jaapani, Kanada, Austraalia, Aserbaidžani, Argentiina, Brasiilia, Hiina, Hongkongi, Horvaatia, Lõuna-Aafrika Vabariigi, Singapuri, Tšilli, Ukraina või Venemaa reguleeritud väärtpaberiturul;
  - 4.3.2. väärtpaberitega ei kaubelda punktis 4.3.1 nimetatud riikide reguleeritud väärtpaberiturgudel, kuid nende emiteerimise tingimuste kohaselt kuuluvad nad mõne punktis 4.3.1 nimetatud riigi väärtpaberibörsil noteerimisele hiljemalt 12 kuu jooksul pärast väärtpaberite emiteerimist.
- 4.4. Lisaks punktis 4.3 sätestatule võib Fondi vara investeerida punktis 4.3 nimetatud rahaturuinstrumentidesse, mis vastavad vähemalt ühele investeerimisfondide seaduse §-s 107 lõige 2 toodud tingimusele.
- 4.5. Fondi vara võib punktides 4.3 ja 4.4 nimetatud väärtpaberitesse investeerida kuni 30% ulatuses Fondi vara turuväärtusest.
- 4.6. Ühe isiku emiteeritud väärtpaberite väärtus ei või moodustada rohkem kui 10% Fondi vara turuväärtusest. Ühte konsolideerimisgruppi kuuluvate isikute poolt välja lastud väärtpaberite väärtus ei või kokku moodustada rohkem kui 20% Fondi vara turuväärtusest. Lepinguriigi, Tingimustes nimetatud riigi, mis tagab investoritele lepinguriikidega samase või väiksema riskiastmega investeerimistingimused, ning rahvusvahelise organisatsiooni, millesse kuulub vähemalt üks Lepinguriik, poolt emiteeritud või tagatud väärtpaberite väärtus ei või moodustada kokku rohkem kui 35% Fondi vara turuväärtusest.
- 4.7. Fondi vara võib pandikirjadesse investeerida kuni 100% ulatuses Fondi vara turuväärtusest. Ühe isiku emiteeritud pandikirjadesse võib investeerida kuni 10% Fondi vara turuväärtusest.
- 4.8. Fondi vara võib investeerida kuni 100% ulatuses Fondi vara turuväärtusest teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, arvestades õigusaktidest tulenevate piirangutega.

¹ Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Liechtenstein, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Suurbritannia, Taani, Tšehhi Vabariik ja Ungari.

- 4.9. Fondi arvel võib omandada ja omada teiste Fondivalitseja poolt valitsetavate fondide aktsiaid või osakuid, sealhulgas selliste fondide aktsiaid või osakuid, mida Fondivalitseja valitseb kolmanda isikuna, kellele Fondivalitseja ülesanded on edasi antud, kui on täidetud järgmised tingimused:
- 4.9.1.fondide investeerimispoliitika erineb oluliselt;
  - 4.9.2.Fondivalitseja ei võta seejuures väljalaskmis- ega tagasivõtmistasu;
  - 4.9.3.teiste Fondivalitseja valitsetavate fondide aktsiate või osakute väärtus kokku ei ületa 50% Fondi vara turuväärtusest.
- 4.10. Ühe investeerimisfondi osakute või aktsiate väärtus ei või moodustada rohkem kui 10% Fondi vara turuväärtusest.
- 4.11. Fondi vara võib investeerida hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Fondi vara ei või hoiustada ühes krediidasutuses rohkem kui 10% ulatuses Fondi vara turuväärtusest. Piirangut ei kohaldata Pangas Fondile avatud arvelduskontole ning ajutiselt üleöödeposiiti paigutatud raha suhtes.
- 4.12. Fondi vara võib investeerida punktis 4.3.1 nimetatud riikide valuutades. Kogu välisvaluuta avatud netopositsioon ei või moodustada rohkem kui 100% Fondi vara turuväärtusest.
- 4.13. Fondi arvel ei või omandada osalust Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvas äriühingus või omandada nimetatud isiku poolt väljalastud väärtpabereid teisiti kui reguleeritud turu vahendusel. Eelnimetatut ei kohaldata rahaturuinstrumentide omandamisele ning teise fondi osakutesse ja aktsiatesse investeerimisele. Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva isiku poolt väljalastud väärtpaberite turuväärtus ei või moodustada kokku rohkem kui 5% Fondi vara turuväärtusest. Väärtpaberi, mille pakkumise, emiteerimise või müümise garanteerija või korraldaja vastavalt väärtpaberituruseaduse § 43 lõike 1 punktides 6 ja 7 sätestatule on Fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing, emissiooni mahust võib Fondi arvel nimetatud väärtpabereid märkida kuni 5% ulatuses.
- 4.14. Fondivalitseja võib teha Fondi arvel tehinguid tuletisinstrumentidega, millesse investeerimine on lubatud õigusaktidega, üksnes Fondi vara esemete hindade kõikumistest tulenevate riskide maandamiseks seadustes sätestatud ulatuses. Nimetatud tuletisinstrumentidega tohib võtta Fondi arvel kohustusi kuni 10% ulatuses Fondi vara turuväärtusest, välja arvatud valuutariski maandamiseks tehtud tehingud, millega Fondi arvel on omandatud vara tehingu aluseks olevas valuutas.
- 4.15. Fondivalitseja võib tagada Fondi arvel väärtpaberite väljalaset, võtta laenu, sõlmida repo- ja pöördrepo-tehinguid ja muid väärtpaberite laenamise tehinguid, võttes eelnimetatud kohustusi kokku kuni 10% ulatuses Fondi vara turuväärtusest. Ühegi Fondi arvel võetud laenu või kohustuse tähtaeg ei tohi olla pikem kui 3 kuud.
- 4.16. Fondi varasse kuuluvaid esemeid ei või pantida, muul viisil koormata ega tagatiseks anda, välja arvatud juhul, kui see toimub Fondi arvel tehtud tehingu täitmise tagamiseks või laenu tagamise eesmärgil.
- 4.17. Fondi vara võib investeerida kinnisasjadesse. Investeeringud kinnisasjadesse võivad kokku moodustada kuni 20% Fondi vara turuväärtusest. Ühe kinnisasja soetusväärtus ei või omandamise ajal ületada 5% Fondi vara turuväärtusest. Fondi vara võib investeerida kinnisasjadesse investeerivatesse investeerimisfondidesse ja teistesse kinnisvaraga seotud väärtpaberitesse. Kinnisvara väärtus ja kinnisvarafondi või välisriigi õigusaktide kohaselt kinnisvarafondina käsitletava fondi osakute ja aktsiate väärtus kokku ei või moodustada rohkem kui 70% Fondi vara turuväärtusest.
- 4.18. Fondi vara ei või investeerida vallasasjadesse.
- 4.19. Fondi vara ei või investeerida väärismetallidesse. Väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või mille hind sõltub väärismetallist, võib Fondi vara investeerida kokku kuni 5% Fondi vara turuväärtusest.
- 4.20. Lisaks ülalpool viidatud investeerimispiirangutele peab Fondivalitseja Fondi vara investeerimisel võtma arvesse kõiki teisi piiranguid ja nõudeid õigusaktides sätestatud riskide hajutamiseks. Fondi vara investeerimisega seotud riskide lühiülevaade on toodud Osakute pakkumise kohta koostatud emissiooniprospektis.
- 4.21. Fondi vara investeerimisel ei pea järgima riskide hajutamise piiranguid punktides 4.1.1 ja 4.1.2 nimetatud väärtpaberite märkimisõiguse kasutamisel.
- 4.22. Riskide hajutamise piiranguid võidakse ajutiselt mitte järgida, kui see on tingitud Fondivalitsejast mitteolenevatest põhjustest. Fondivalitsejast mitteolenevateks põhjusteks loetakse muu hulgas ostueesõiguse kasutamist väärtpaberite omandamisel, fondiemissiooni, väärtpaberite turuväärtuse muutumist ja muid seesuguseid põhjusi, kui Fondi arvel tehtavate tehingute eesmärk on riskide hajutamise piiranguite järgimise alustamine, arvestades Osakuomanike huve.

5. Fondi Osakud ning Osakutega seotud õigused ja kohustused

Osak

Fondi osak (edaspidi "**Osak**") on nimeline mittemateriaalne väärtpaber, mis väljendab Osakuomaniku kaasomandi osa Fondi varast. Osakuomanikul ei ole õigust nõuda kaasomandi lõpetamist või oma osa eraldamist Fondi varast. Osakud on registreeritud Eesti väärtpaberite keskregistris (edaspidi: "**Register**"), mida peab AS Eesti Väärtpaberikeskus, asukoht Tartu mnt 2, 10145 Tallinn. Osakud registreeritakse vastavalt kogumispensionide seaduses, Eesti väärtpaberite keskregistri seaduses, investeerimisfondide seaduses ja nende alusel antud õigusaktides sätestatud korrale. Osakuid võivad omandada ja omada füüsilised isikud ja Fondivalitseja või Fondivalitsejana tegutsenud isik.

Osakud on ühte liiki. Osaku nimiväärtus on 0,64 eurot.

Osak on jagatav. Osaku jagamise tulemusel tekkinud osa (murdosak) ümardatakse kolme komakohani. Ümardamine toimub reegli järgi: arvud NNN,NNN0 kuni NNN,NNN4 ümardatakse arvuks NNN,NNN ja arvud NNN,NNN5 kuni NNN,NNN9 arvuks NNN,NN(N+1).

Osakud võivad kuuluda abikaasade ühisvarasse. Osakuid ei või võõrandada ega koormata. Osakutega ei kaubelda ühelgi väärtpaberiturul. Osakutele saab sissenõude pöörata ainult seaduses sätestatud juhtudel ja korras. Osakud ei anna Osakuomanikule otsustusõigust Fondi varaga tehingute tegemisel. Fondivalitseja ei korralda Osakuomanike koosolekuid.

Osakutega seotud õigused

Osakuomanikul on kõik õigusaktidest ja Tingimustest tulenevad õigused. Osakud annavad Osakuomanikele võrdsetel asjaoludel võrdsed õigused. Osakutega on seotud kõik seaduses ja Tingimustes sätestatud õigused, s.h, kuid mitte ainult, õigus:

1. nõuda Fondivalitsejalt Osakute tagasivõtmist ja saada väljamakseid Tingimuste punktis 10 sätestatud juhtudel ja korras;
2. pärandada Osakuid;
3. vahetada Osakuid teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu;
4. sõlmida tagasivõetud Osakute kogusumma eest täiendava kogumispensioni kindlustusleping;
5. tutvuda Fondi asukohas ning Fondivalitseja veebilehel Tingimuste ja Osakute emissiooniprosppektiga ning saada Fondivalitseja kulul neist ärakiri;
6. tutvuda Fondi asukohas ning Fondivalitseja veebilehel Fondivalitseja viimase kolme majandusaasta aruandega, Fondi viimase kolme aasta aastaaruandega ja poolaastaaruandega, kui see on kinnitatud aastaaruandest hiljem, ning Fondivalitseja juhatuse liikmete nimekirjaga;
7. saada Fondi aasta- ja poolaastaaruandest ning Fondivalitseja juhatuse liikmete nimekirjast ärakiri;
8. nõuda Fondivalitsejalt Fondivalitseja poolt Osakuomanikule oma kohustuste rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist;
9. nõuda Fondivalitsejalt informatsiooni Fondi investeringutest;
10. saada Osakute arvuga võrdelise osa Fondi tulust;
11. saada Osakute arvuga võrdelise osa Fondi likvideerimisel järelejäänud varast;
12. omada proportsionaalset osa Fondi varast vastavalt oma osaluse suurusele;
13. nõuda Registri pidajalt või Registri kontohaldurilt tõendit või väljavõtet Registrist temale kuuluvate Osakute kohta.

Osakutega seotud õigused hakkavad kehtima Osakute registreerimisel Osakuomaniku nimele.

Osakutega seotud kohustused ja õiguste teostamise viis

Osakuomanik on kohustatud Osakutest tulenevaid õigusi teostama heauskselt ning kooskõlas õigusaktide ning Tingimuste sätetega. Osakuomaniku õiguste teostamise eesmärgiks ei tohi olla kahju tekitamine teistele Osakuomanikele, Fondivalitsejale, Registri pidajale, Pangale või kolmandale isikule.

Osakuomaniku vastutus

Osakuomanik ei vastuta isiklikult Fondi kohustuste eest, mida Fondivalitseja on Osakuomanike ühisel arvel võtnud. Osakuomanik ei vastuta isiklikult Fondi kohustuste eest, mille täitmist on Fondivalitsejal vastavalt

Tingimustele Fondi arvelt õigus nõuda. Osakuomaniku vastutus nende kohustuste täitmise eest on piiratud tema osaga Fondi varas. Fondivalitseja ei või võtta Osakuomanike nimel kohustusi.

Osakuomaniku maksukohustus

Maksukohustus tekib Osakuomanikul maksuseadustes ettenähtud alustel ja korras. Fondist saadud tulu maksustamist on kirjeldatud Osakute emissiooniprospекtis.

6. Fondivalitseja õigused ja kohustused Fondi vara valitsemisel

Fondivalitseja õigused ja kohustused

Fondivalitsejal on vastavalt Tingimustele õigus Fondi vara käsutada ja vallata ning samuti muud sellest tulenevad õigused. Fondivalitseja investeerib Fondi vara oma nimel ja Osakuomanike ühisel arvel. Fondivalitseja hoiab Fondi vara ja raamatupidamist lahus enda varast ja raamatupidamisest ning teiste tema poolt valitsetavate fondide varast ja raamatupidamisest. Fondi varade hoidmiseks sõlmib Fondivalitseja lepingu Pangaga. Fondivalitseja peab tegutsema Osakuomanike parimates huvides Fondi eesmärgi täitmiseks ning tema tegevus peab vastama õigusaktidele, Fondivalitseja põhikirjale ja Tingimustele. Fondivalitseja on kohustatud rakendama piisavaid sisekontrolli meetmeid. Fondi audiitor on Fondivalitseja audiitor.

Fondivalitseja peab omama piisavat asjassepuutuvat informatsiooni varade kohta, mida ta Fondi arvel kavatseb omandada või on omandanud, jälgima selle isiku finantsmajanduslikku olukorda, kelle väärtpabereid ta Fondi arvel kavatseb omandada või on omandanud, ning hankima piisavat teavet vastaspoolte kohta, kellega Fondi arvel tehinguid tehakse või teha kavatsetakse.

Fondivalitseja ülesannete üleandmine kolmandatele isikutele

Fondivalitsejal on õigus anda kolmandatele isikutele üle järgmisi ülesandeid:

1. vajaduse korral omandiõigust tõendavate dokumentide väljastamine Osakuomanikule;
2. Osakuomanikele vajaliku teabe edastamine ning muu klienditeenindus;
3. Fondi vara arvestuse pidamine ning raamatupidamise korraldamine;
4. Fondi vara puhasväärtuse määramine;
5. Fondivalitseja ja Fondi tegevuse seadusele ja muudele õigusaktidele vastavuse jälgimine, sealhulgas asjakohase sisekontrollisüsteemi rakendamine;
6. Osakute väljalaske ja tagasivõtmise korraldamine;
7. Osakute turustamise korraldamine.

Oma ülesannete üle andmine kolmandatele isikutele ei vabasta Fondivalitsejat Fondi valitsemisega seotud vastutusest. Fondivalitsejal on õigus ja kohustus esitada oma nimel Osakuomanike või Fondi nõudeid Panga või teiste isikute vastu. Pangal on õigus vastavalt depoolepingus ettenähtud korrale sõlmida Fondi vara hoidmiseks, sellega arvelduste tegemiseks ja muude deponooriumi ülesannete edasiandmiseks lepinguid kolmandate isikutega. Fondi väärtpaberite hoidmisel kolmandate isikute juures vastutab Pank investeerimisfondide seadusest tulenevalt Fondile või Osakuomanikele tekitatud otsese varalise kahju eest, kui Fondi vara või väärtpabereid hoidvate kolmandate isikute valikul ei ole Pank rakendanud vajalikku hoolsust ning täitnud kolmandate isikute üle järelevalve teostamise kohustust.

Fondijuhi nimetamine

Fondi varade juhtimiseks nimetab Fondivalitseja fondijuhi, kelle ülesandeks on Fondi varade investeerimine vastavalt õigusaktide ja Tingimuste sätetele ning investeerimiskomitee otsustele. Fondijuhil peavad olema Fondi juhtimiseks küllaldased erialased kogemused ning laitmatu äri- ja erialane reputatsioon.

Fondivalitseja poolt Osakute omandamise ja tagasivõtmise tingimused ja kord

Fondivalitseja võib omada Osakuid. Osakute ostmisel ja tagasivõtmisel järgitakse investeerimisfondide seaduses sätestatud sätteid. Fondivalitseja teatab Finantsinspeksioonile Osakute omandamise või tagasivõtmise kavatsusest vähemalt kümme päeva enne Osakute omandamist või tagasivõtmist. Osakute omandamise või

tagasivõtmise tehingu toimumisest teatab Fondivalitseja Finantsinspeksioonile hiljemalt kümnendal päeval pärast tehingu toimumist.

Fondivalitseja vastutus

Fondivalitseja vastutab Fondile või Osakuomanikele oma kohustuste rikkumisega tekitatud kahju eest. Fondivalitseja ei taga Osakuomanikele nende investeringult Fondi positiivset tootlust ega vastuta kahju eest, mida Osakuomanikud võivad kanda Fondi negatiivse tootluse tõttu, mis on tekkinud väärtpaperite hindade kõikumisest, valuutakurssidest, poliitilistest muudatustest ja teistest riskidest, mis on lähemalt kirjeldatud emissiooniprospettis.

Fondivalitseja pankroti korral rahuldatakse Osakuomanike nõuded Fondivalitseja vastu esimeses järgus pärast pandiga tagatud nõudeid. Kui likvideerimise käigus ilmneb Fondi maksejõuetus, vastutab kõigi Fondi vastu rahuldamata jäetud nõuete täitmise eest Fondivalitseja, kui õigusaktides ei ole sätestatud teisiti. Fondi vara ei kuulu Fondivalitseja pankrotivara hulka.

Panga vastutus

Pank vastutab oma kohustuste rikkumise tagajärjel Fondile, Osakuomanikele või Fondivalitsejale tekitatud otsese varalise kahju eest.

7. Fondivalitsejale ja Pangale makstavate tasude loetelu ja nende arvestamise kord

Fondi arvel kaetakse järgmised tasud:

1. Valitsemistasu – Fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr on kuni 1,5% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu täpne määr on sätestatud emissiooniprospettis. Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viiendal pangapäeval.

2. Depootasu – Pangale makstav tasu depooteenuste osutamise eest. Depootasu aastane määr on kuni 0,05% Fondi aktive turuväärtusest. Depootasu miinimummäär ja depootasu määra vähenemise põhimõtted ning kohaldatava depootasu määra avalikustamise koht on täpsustatud Prospektis. Depootasule lisandub käibemaks seaduses sätestatud määras.

3. Tehingukulud – Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

4. Laenukulud – Fondivalitseja poolt Fondi arvel laenu võtmisega seotud kulud. Fondivalitseja võib vastava otsustuspädevusega Fondivalitseja organi loal ja kooskõlas Fondivalitseja sisemistele protseduurireeglitele võtta Fondi arvel laenu investeerimistegevuseks kokku kuni 10% Fondi vara turuväärtusest. Võetud laenude tähtaeg ei tohi olla pikem kui kolm (3) kuud.

Kalendriaasta jooksul Fondi arvelt makstavad tasud ja kulutused kokku ei või ületada 3% Fondi varade aasta keskmisest turuväärtusest, kui õigusaktides ei ole sätestatud väiksemat määra.

Kõik muud Fondi valitsemisega seotud tasud ja kulud kaetakse Fondivalitseja arvel.

8. Fondi vara puhasväärtus ning Osakute väljalaske- ja tagasivõtmishind

Fondi vara puhasväärtus

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks Fondi varasse kuuluvate väärtpaperite ja muude asjade või õiguste turuväärtuste alusel, millest on maha arvatud nõuded Fondi vastu. Fondi varade väärtuse määramisel lähtub Fondivalitseja õigusaktide sätetest, heast raamatupidamistavast ja sisereeglitega kehtestatud põhimõtetest. Sisereeglid avalikustatakse Fondivalitseja veebilehel www.lhv.ee.

Kinnisasjade väärtuse määramiseks korraldab Fondivalitseja kinnisasjade hindamise vähemalt üks kord aastas majandusaasta lõpu seisuga ja enne Fondi aastaaruande audiitorkontrolli. Fondivalitseja võib kinnisasjade

hindamist korraldada ka sagedamini, kui see on Fondivalitseja hinnangul kinnisvaraturu olukorra muutumisest tulenevalt vajalik. Fondi varasse kuuluvaid kinnisasju hindab Fondivalitseja poolt valitud sõltumatu kinnisvara hindaja, kellel on hea maine ja piisavalt kogemusi asjaomase vara hindamiseks. Kinnisvara hindaja head mainet ning piisavaid kogemusi kinnisvara hindamisel eeldatakse, kui tegemist on atesteeritud kinnisvarahindajaga. Kinnisasja hindamise tellib Fondivalitseja ka enne vastava kinnisasja omandamist. Hindamise tulemused vormistatakse hindamisaktiga. Fondi puhasväärtuses arvestatakse kinnisasja väärtus hindamisakti alusel. Fondi varasse kuuluvate kinnisasjade hindamisaktid tehakse Investoritele kättesaadavaks Fondivalitseja asukohas. Kui kinnisasja ostuhind Fondile omandamisel ületab 600 000 eurot, tellib Fondivalitseja hindamise kahelt sõltumatult kinnisvara hindajalt.

Osaku puhasväärtuse ning väljalaske- ja tagasivõtmishinna arvutamise kord

Osaku puhasväärtus on võrdne Fondi vara puhasväärtusega jagatuna kõigi arvestuse päevaks väljalastud ja tagasivõtmata Osakute arvuga. Osaku puhasväärtus ning Osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind arvutatakse igal pangapäeval eelmise pangapäeva andmete alusel ja kinnitatakse ning avalikustatakse hiljemalt kell 16.00. Osaku puhasväärtus ning osaku väljalaske- ja tagasivõtmishind määratakse täpsusega neli kohta pärast koma. Osaku puhasväärtus arvutatakse eurodes.

Osaku väljalaskehind

Osak lastakse välja väljalaskehinnaga. Osaku väljalaskehind on Osaku puhasväärtus, millele võib olla lisatud Osaku väljalasketasu. Osaku väljalasketasu kuulub Fondivalitsejale tasumisele Osaku omandanud Osakuomaniku arvelt. Osaku väljalasketasu piirmäär on 1% Osaku puhasväärtusest. Osaku väljalasketasu täpne määr on sätestatud emissiooniprospetsis. Osakud lastakse välja ostukorralduse laekumise päevale järgneval pangapäeval kinnitatud Osaku väljalaskehinnaga.

Osaku tagasivõtmishind

Osak võetakse tagasi tagasivõtmishinnaga. Osaku tagasivõtmishind on Osaku puhasväärtus, millest võib olla maha arvestatud Osaku tagasivõtmistasu. Osaku tagasivõtmistasu kuulub Fondivalitsejale tasumisele Osaku tagastanud Osakuomaniku arvelt. Osaku tagasivõtmistasu piirmäär on 1% Osaku puhasväärtusest. Osaku tagasivõtmistasu täpne määr on sätestatud emissiooniprospetsis. Osakud võetakse tagasi Osakute tagasivõtmise avalduse laekumise päevale järgneval pangapäeval kinnitatud Osaku tagasivõtmishinnaga.

Avaldamine

Fondi vara puhasväärtus ning Osakute väljalaske- ja tagasivõtmishind avaldatakse igal pangapäeval vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ja Fondivalitseja veebilehel www.lhv.ee.

9. Osakute väljalaske tingimused ja kord

Üldnõuded

Maksekorralduse esitamisega sissemakse teostamiseks nõustub Osaku omandaja Tingimustega ja kohustub neid täitma. Osakute väljalaske korraldab Registri pidaja. Osakud loetakse väljalastuks Osakuomaniku nimel registreerimise hetkest. Osakuid lastakse välja avalikult ilma ajalise piiranguta ning emissioonimahtu ja väljalastavate Osakute arvu kindlaks määramata. Osakud lastakse välja väljalaskehinnaga, mis määratakse kindlaks vastavalt Tingimuste punktis 8 sätestatud korrale. Osakuid võib omandada igal pangapäeval.

Osakute omandamise kord

Osakute omandamine on võimalik maksekorralduse esitamisega omandaja kontohaldurile. Täpsemad juhised on sätestatud Osakute emissiooniprospetsis.

Maksekorralduse alusel EVK kontole ülekantud rahasumma eest väljastatakse nimetatud rahasumma laekumisele järgneval pangapäeval Osakuomanikule väljalastavad Osakud, mille arv saadakse selliselt, et rahasumma jagatakse Osakute väljalaskehinnaga.

10. Osakute tagasivõtmise tingimused ja kord

Osakute tagasivõtmise tingimused

Osakute tagasivõtmisel tehakse Osakuomanikule väljamakseid.

Osakute tagasivõtmiskuupäevaks ehk tehingu väärtuspäevaks on Osakute tagasivõtmise avalduse laekumise päevale järgnev kolmas pangapäev. Osakute tagasivõtmise avaldus loetakse laekunuks, kui kontohaldur on avalduse Registri pidajale edastanud. Osak loetakse tagasivõetuks ja kõik Osakust tulenevad õigused lõppenuks Osakuomaniku väärtpaberikontol Osaku tühistamise hetkest.

Osakute tagasivõtmise kord

Osakuid võetakse tagasi igal pangapäeval. Osakute tagasivõtmiseks esitab Osakuomanik kontohalduri vahendusel kontohalduri poolt ettenähtud vormis Fondivalitsejale avalduse Osakute tagasivõtmiseks, milles märgitakse õigusaktides ettenähtud andmed.

Osakud võetakse tagasi tagasivõtmishinnaga, mis määratakse kindlaks vastavalt Tingimuste punktis 8 sätestatud korrale. Avalduse vastuvõtmisel Osakute tagasivõtmiseks blokeeritakse Osakuomaniku väärtpaberikontol vastavad Osakud, kantakse tehingu väärtuspäeval Osakute tagasivõtmishind Osakuomaniku väärtpaberikontoga seotud arvelduskontole, tagasivõtmistasu Fondivalitseja arvelduskontole ja tühistatakse tagasivõetud Osakud Osakuomaniku väärtpaberikontol. Väljamaksete tegemisel toimub Osakute tagasivõtmine nende omandamise ajalises järjekorras.

Osakute tagasivõtmise korra erisused kogumispensioni kindlustuslepingu sõlmimisel

Vabatahtliku kogumispensioni saamiseks võib õigustatud isik nõuda väljamaksete tegemist vabatahtlikust pensionifondist või sõlmida kogumispensioni saamiseks enda poolt valitud kindlustusandjaga kindlustuslepingu. Osakute tagasivõtmiseks täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu sõlmimiseks esitab Osakuomanik Fondivalitsejale kontohalduri kaudu kontohalduri poolt ettenähtud vormis avalduse, milles märgitakse õigusaktides ettenähtud andmed.

Osakute tagasivõtmishind määratakse vastavalt Tingimuste punktis 8 sätestatud korrale. Pank korraldab Osakute tagasivõtmise ja täiendava kogumispensioni kindlustuslepingus ettenähtud kindlustusmakse ülekandmise Osakuomaniku poolt avaldatud kindlustusandja arvelduskontole avalduse laekumisele järgneval kolmandal pangapäeval. Osakute tagasivõtmisel täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu sõlmimiseks Osakuomanikule väljamakseid ei tehta.

Väljamaksete tegemise kord Osakute pärimisel

Osakud on päritavad. Pärijate puudumisel Osakud tühistatakse ning vara jääb Fondi.

Vabatahtliku pensionifondi osakuomaniku surma korral on pärijal õigus nõuda kõigi päritud osakute või nendest osa kandmist pärija väärtpaberikontole või osakute tagasivõtmist. Osakute tagasivõtmiseks esitab pärija kontohalduri vahendusel Fondivalitsejale avalduse ja pärimistunnistuse. Juriidilisest isikust pärijal on õigus iga tema poolt päritud osaku kohta nõuda rahalise väljamakse tegemist nõude esitamise päeva tagasivõtmishinna ulatuses. Juriidilisest isikust pärija kaotab rahalise väljamakse tegemise nõudeõiguse, kui ta ei nõua päritud pensionifondi osakute tagasivõtmist ühe aasta jooksul, arvates pärandvara avanemisele järgnevast päevast. Tähtaja jooksul väljanõudmata raha jääb pensionifondi ja vastavad Osakud tühistatakse.

Väljamakse saamiseks või Osakute ülekandmiseks esitab Osakuomanik kontohalduri vahendusel kontohalduri poolt ettenähtud vormis Fondivalitsejale avalduse, milles märgitakse õigusaktides ettenähtud andmed. Kui vabatahtliku pensionifondi Osakuomanikul puuduvad pärijad, tühistatakse talle kuulunud osakud ja pärimisseaduse § 18 ei kohaldata. Tühistatud Osakutest tulenevad õigused ja kohustused loetakse lõppenuks ning Osakutele vastav raha jääb pensionifondi.

Osakute väljalaske ja tagasivõtmise peatamine

Fondivalitseja võib Osakute väljalaske kuni kolmeks kuuks peatada, kui Osakute väljalase kahjustaks oluliselt Fondi Osakuomanike huve. Osakute tagasivõtmise võib Fondivalitseja peatada kuni kolmeks kuuks, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:

1. Fondi kontodel olevast rahast ei piisa Osakute tagasivõtmishinna väljamaksmiseks;
2. Fondi väärtpabereid ja muud vara ei ole võimalik viivitamata müüa;
3. Fondi vara puhasväärtuse arvutamine on takistatud;

4. raha väljamaksmisega kahjustatakse Fondi korrapärast valitsemist või raha väljamaksmine kahjustaks oluliselt teiste Osakuomanike huve.

Tagasivõtmise peatamiseks peab Fondivalitseja taotlema Finantsinspektsioonilt vastava loa. Finantsinspektsioon võib kohustada Fondivalitsejat Osakute tagasivõtmist peatama, kui on kahtlus, et Osakute tagasivõtmise kohta õigusaktides sätestatud nõudeid on rikutud, või kui on sellise rikkumise oht või kui Osakute tagasivõtmise peatamine on muudel põhjustel vajalik Osakuomanike õigustatud huvide kaitseks.

Finantsinspektsioon võib oma ettekirjutusega nõuda Fondivalitsejalt Fondi Osakute väljalaske peatamist, kui on kahtlus, et Osakute väljalaske kohta õigusaktides sätestatud nõudeid on rikutud, või kui on sellise rikkumise oht või Osakute väljalaske peatamine on muudel põhjustel vajalik Osakuomanike õigustatud huvide kaitseks.

Teate tagasivõtmise peatamisest avaldab Fondivalitseja viivitamata Fondivalitseja veebilehel www.lhv.ee ja ühes üleriigilise leviga päevalehes. Ajal, mil Osakute tagasivõtmine on peatatud, ei tohi ühtegi Osakut välja lasta ega tagasi võtta, v.a Fondivalitseja enda poolt Osakute omandamiseks ning õigusaktides või Tingimustes sätestatud investeerimispiirangu rikkumise tagajärjel Osakuomanikule tekitatud kahju hüvitamise eesmärgil kahju kannatanud Osakuomanikule uute Osakute väljalaskmiseks.

11. Osakute vahetamise tingimused ja kord

Osakute vahetamise tingimused

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu. Osakute vahetamine ei ole lubatud, kui ühe või mõlema vahetamisega seotud pensionifondi osakute tagasivõtmine või väljalaskmine on õigusaktide alusel keelatud.

Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel sätestatud tagasivõtmis- ja väljalasketasu. Osakute vahetamisel arvutatakse Osaku hind punktis 8 sätestatud korras. Osakute vahetamisel on väljalasketasu ja tagasivõtmistasu 0% Osaku puhasväärtusest, kui Osakuid vahetatakse Fondivalitseja poolt valitsetava teise vabatahtliku pensionifondi osakute vastu.

Osakute vahetamise kord

Osakute vahetamise korraldab Pank. Avaldust Osakute vahetamiseks saab esitada igal pangapäeval. Osakute vahetamiseks esitab Osakuomanik oma kontohalduri vahendusel kontohalduri poolt ettenähtud vormis Fondivalitsejale avalduse, milles märgitakse õigusaktides ettenähtud andmed.

Osakute vahetamise päev on hiljemalt kolmas pangapäev vastava avalduse laekumisest arvates (väärtuspäev T+3, kus T on avalduse laekumise pangapäev).

Osakute vahetamise päevale järgneval pangapäeval toimub Osakute tagasivõtmine ja teise pensionifondi osakute väljalase osakute vahetamise päeva tagasivõtmis- ja väljalaskehinnaga. Vahetamise tulemusel omandab Osakuomanik Osakute tagasivõtmishinna ulatuses maksimaalse hulga teise pensionifondi osakuid.

12. Fondi puudutava teabe avalikustamise (sh reklaami) ja aruandluse kord

Teabe avalikustamine

Fondi puudutav teave, s.h Osakute puhasväärtust oluliselt mõjutavad asjaolud, avaldatakse vähemalt ühes üleriigilise leviga ajalehes ja Fondivalitseja veebilehel www.lhv.ee ning tehakse kättesaadavaks Fondivalitseja asukohas.

Fondivalitseja avaldab pidevalt portfelli koosseisu, tootluste dünaamika ning muude oluliste detailide kohta teavet oma veebilehel. Igal isikul on igal pangapäeval võimalik tutvuda Fondivalitseja asukohas ja Fondivalitseja veebilehel järgmiste andmete ja dokumentidega:

1. Tingimused;
2. Fondi viimase kolme aasta aastaaruanded või majandusaasta aruanded;
3. Fondi viimane poolaastaruanne, kui see on kinnitatud viimasest aastaaruandest hiljem;
4. Fondi Osakute emissioonipropekt;
5. Fondivalitseja nimi ja kontaktandmed;
6. Fondijuhi nimi;
7. Panga nimi ja kontaktandmed;
8. andmed Fondivalitseja osaluse suuruse kohta Fondis;
9. Fondivalitseja viimase kolme aasta majandusaasta aruanded.

Eelpool nimetatud andmed tehakse kättesaadavaks kolme tööpäeva jooksul pärast vastava dokumendi jõustumist või andmete muutmist ning nende ärakirjad antakse Osakuomanikule ning Osakute omandajale tasuta.

Reklaam ja aruandlus

Fond koostab ja esitab riigiorganitele poolaasta- ja aastaaruande ja teisi aruandeid vastavalt õigusaktide sätetele.

Fondivalitseja avaldab Fondi aastaaruande hiljemalt neli kuud pärast majandusaasta lõppu ja poolaastaruande hiljemalt kaks kuud pärast poolaasta lõppu.

Fondi reklaami avaldatakse kooskõlas õigusaktide nõuetega.

13. Fondi tulu kasutamise kord

Vastavalt seadusele ei või Fondivalitseja Osakuomanikele anda ühtegi tagatist Fondi tulu või Fondist saadavate väljamaksete osas. Osakuomanik võib oma osa Fondi tulust realiseerida ainult Osaku tagasivõtmisel. Fondi tulu investeeritakse Osakuomanike parimate huvide kohaselt vastavalt õigusaktide ja Tingimuste sätetele. Osakuomaniku tulu Fondi investeringutelt kajastub Fondi Osaku puhasväärtuse muutuses.

14. Fondi likvideerimise alused ja kord

Fondi likvideerimise otsustab Fondivalitseja nõukogu. Kui Fondi valitsemine on läinud üle Pangale, otsustab Fondi likvideerimise Pank. Fondi ei likvideerita, kui Fondi valitsemist on võimalik üle anda. Fondi likvideerimiseks taotleb Fondivalitseja Finantsinspeksioonilt loa, mille saamiseks esitab Fondivalitseja hiljemalt 20. päeval pärast Fondi likvideerimise otsuse vastuvõtmist Finantsinspeksioonile kirjaliku avalduse ning investeerimisfondide seaduses sätestatud dokumendid ja andmed.

Fondi likvideerimise otsusega määratakse likvideerijad ning tähtaeg, mille jooksul Fondi võlausaldajad peavad esitama oma nõuded. Fondi likvideerimise alustamise teade avaldatakse viivitamatult vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes ning Fondivalitseja veebilehel www.lhv.ee. Kui Fondi valitsemine on üle läinud Pangale, on likvideerijaks Pank.

Otsuse likvideerimisloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul pärast kõigi vajalike dokumentide ja andmete saamist, kuid mitte hiljem kui kuue kuu jooksul pärast vastava avalduse saamist. Likvideerimismenetlus algab likvideerimisteate avaldamisele järgnevast päevast ning lõpeb likvideerimisaruande esitamisega. Likvideerijad müüvad Fondi varad, nõuavad sisse Fondi nõuded ja rahuldavad Fondi võlausaldajate nõuded võimalikult kiiresti ja Osakuomanike parimates huvides. Likvideerimine viiakse lõpule kuue kuu jooksul arvates likvideerimisteate avaldamisest, välja arvatud juhul kui Finantsinspeksiooni loal nimetatud tähtaega pikendatakse, kuid mitte rohkem kui 18 kuu jooksul.

Likvideerimisteate avaldamisele järgnevast päevast alates peatatakse Fondi Osakute väljalase ja tagasivõtmine ning samast päevast alates võib Osakuomanikele väljamakseid teha vaid Fondi järelejäänud vara jagamiseks Osakuomanike vahel õigusaktides sätestatud korras.

Fondi arvel kaetavad likvideerimiskulud ei või ületada 2% Fondi vara puhasväärtusest Fondi likvideerimise otsuse vastuvõtmise päeva seisuga. Likvideerija jaotab likvideerimisel järelejäänud vara Osakuomanike vahel vastavalt igale Osakuomanikule kuulunud Osakute arvule ja puhasväärtusele.

15. Fondi Tingimuste muutmise kord ja muudatuste avalikustamise koht

Tingimuste muutmise otsustab Fondivalitseja nõukogu omal äranägemisel, sealhulgas võidakse muuta olulisi tingimusi, näiteks Fondi investeerimispiiranguid või Fondiga seotud tasusid.

Pärast muudatuste registreerimist Finantsinspeksioonis avaldab Fondivalitseja ühes üleriigilise levikuga ajalehes ning Fondivalitseja veebilehel www.lhv.ee teate Tingimuste muutmise kohta. Teates märgitakse vähemalt:

1. andmed muudatuste registreerimise kohta Finantsinspeksioonis;

2. andmed Tingimuste muudetud teksti kättesaadavuse kohta, sealhulgas viide Fondivalitseja veebilehele. Tingimuste muudatused jõustuvad ühe kuu möödumisel teate avaldamisest, kui teates ei ole ette nähtud hilisemat jõustumise tähtpäeva.

Tingimuste muudatusi ei tule Finantsinspeksioonis registreerida ega teadet Tingimuste muutmise kohta üleriigilise levikuga päevalehes avaldada, kui Fondivalitseja muudab Tingimusi üksnes tulenevalt õigusaktides tehtud muudatustest. Vastavas korras muudetud Tingimused esitab Fondivalitseja viivitamata Finantsinspeksioonile ning avaldab Fondivalitseja veebilehel teate Tingimuste muutmise kohta. Teates märgitakse vähemalt:

1. andmed Finantsinspeksiooni muudatustest teavitamise kohta;
2. andmed Tingimuste muudetud teksti kättesaadavuse kohta.

Kui Fondivalitseja muudab Tingimusi üksnes tulenevalt õigusaktides tehtud muudatustest, jõustuvad Tingimuste muudatused Fondivalitseja veebilehel avalikustatud teates ettenähtud kuupäeval.

Tingimuste muudetud tekst peab alates muutmise teate avaldamisest olema kättesaadav Fondivalitseja veebilehel ja igal pangapäeval Fondivalitseja asukohas.